Art grafik/grafička (kód: 34-017-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání: Art grafik
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Komunikace a výměna obrazových a textových podkladů při navrhování designu tiskovin a multimediálních programů ve spolupráci s grafickým studiem a zadavatelem zakázky	3
Základní úpravy digitálních obrazových záznamů pomocí grafických programů	3
Orientace v normách a platných typografických pravidlech sazby, úprav a zlomu textů	3
Projednávání grafického řešení reklam se zákazníky	3
Projednávání změn a úprav grafického zpracování složitějších výtvarných řešení reklam se zákazníky	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Komunikace a výměna obrazových a textových podkladů při navrhování designu tiskovin a multimediálních programů ve spolupráci s grafickým studiem a zadavatelem zakázky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout a popsat zadavateli technologický postup předtiskové přípravy a zhotovení tiskoviny formátu A4 210 x 297 mm, dvousloupcová sazba, barevnost 4/4 (stabilizovaný čtyřbarvotisk), rozsah 4 strany	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu odrazových a průsvitových hmotných podkladů pro reprodukci v předtiskové přípravě tiskoviny dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést kontrolu a navrhnout zadavateli výměnu nevhodných obrazových podkladů nebo nekorektních dat a popisu tiskové zakázky nebo dalších mediální prostředků dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit skicu grafického návrhu a ideového řešení zadané tiskoviny nebo dalších mediální prostředků dle zadání	Praktické předvedení
e) Vytvořit skicu grafického návrhu a ideového řešení obalu potravinářského produktu pro tisk a dokončovací zpracování v příslušných grafických programech dle zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit kritéria a), b) a c). Z kritérií d), e) je třeba splnit jedno kritérium.

Základní úpravy digitálních obrazových záznamů pomocí grafických programů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nastavit podle typu předlohy velikost snímání na skenerech, rozlišení, barevnost a procentuální zvětšení výstupu obrazových podkladů pro tiskové techniky podle zadání a typu skeneru	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést úpravu formátu a výřezu obrazových prvků, retuše v grafickém programu bitmapové grafiky v souladu s požadavky na kvalitní tisk a v souladu s normami a platnými technologickými postupy v jednotlivých tiskových technikách	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést úpravu grafických prvků (loga, linky, ornamenty…) v grafickém programu vektorové grafiky podle zadání v souladu s požadavky na kvalitní tisk	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v normách a platných typografických pravidlech sazby, úprav a zlomu textů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit v příslušném grafickém programu sazební obrazec (layout) pro zlom tiskoviny nebo tvorbu dalších mediální prostředků a umístění textových, obrazových a grafických prvků podle zadání a typografických pravidel pro tvorbu stran akcidenčních tiskovin v souladu s technologickými požadavky tisku a dokončovacího zpracování tiskoviny	Praktické předvedení
b) Zvolit a umístit do layoutu tiskoviny nebo dalších mediální prostředků obrazové a grafické prvky s vhodným přesahem pro ořez dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést v příslušném grafickém programu umístění textových, obrazových a grafických prvků podle předpisu grafického manuálu dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Upravit text s pomocí textových editorů a umístit ho do připraveného sazebního obrazce dvousloupcové sazby podle zadání a typografických pravidel sazby	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zvolit styly odstavců a umístit příslušný typ písma v textové části tiskoviny nebo v dalších mediálních prostředcích včetně titulků a vyznačovacích řezů podle typografických pravidel sazby dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Projednávání grafického řešení reklam se zákazníky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prezentovat koncepční přípravu a odůvodnit řešení grafického návrhu tiskoviny nebo dalších mediální prostředků při komunikaci se zadavatelem dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout zadavateli průběh a typ kontrolního procesu předtiskové přípravy tiskoviny nebo dalších mediální prostředků při komunikaci se zadavatelem dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zapracovat připomínky zadavatele do grafického návrhu prospektu či webové a multimediální prezentace při komunikaci se zadavatelem dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Posoudit a navrhnout zadavateli alternativní řešení realizace tiskoviny nebo dalších mediálních prostředků, a to s ohledem na jejich obsahovou a konstrukční strukturu a ekonomicko-technické možnosti technologického řešení dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Projednávání změn a úprav grafického zpracování složitějších výtvarných řešení reklam se zákazníky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prezentovat koncepční přípravu ideového záměru grafického řešení reklamního sdělení několika tiskovin nebo dalších mediálních prostředků podle předpisu grafického manuálu prostřednictvím tištěného náhledu (Hardproof) dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Prezentovat koncepční přípravu ideového záměru grafického řešení reklamního sdělení několika tiskovin a dalších mediálních prostředků podle předpisu grafického manuálu prostřednictvím náhledu na monitoru (SoftProof)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Prezentovat koncepční přípravu ideového záměru k vytvoření grafického manuálu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést změny v grafickém řešení reklamního sdělení tiskovin a dalších mediálních prostředků v průběhu komunikace se zadavatelem	Praktické předvedení a ústní ověření

Vždy je třeba splnit kritéria c) a d). Z kritérií a), b) je třeba splnit jedno kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením s ohledem na 2. stupeň zátěže (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/art-grafik#zdravotni-zpusobilost), dále se musí uchazeč prokázat lékařským potvrzením, že netrpí poruchou barvocitu (poruchou barevného vidění).
Ověřování stanovených kompetencí je nutno prověřovat v rámci systémového řízení kvality předtiskové přípravy a opírá se o tyto normy:
ČSN ISO 15 930-3 Přejímka a zpracování tiskových dat
ČSN ISO 12 646 Displeje pro kontrolní nátisk
ČSN ISO 12 647-1 Výroba tiskové formy
ČSN ISO 12 647-2 Ofset
ČSN ISO 12 647-3 Novinový tisk ofsetem
ČSN ISO 12 647-6 Flexotisk
ČSN ISO 12 647-7 Digitální kontrolní nátisk
Ověřování stanovených kompetencí spočívá v prověření způsobilosti uchazeče vykonat zadanou operaci podle stanoveného technologického (pracovního) postupu, správně vykonávat činnosti spojené s obsluhou a základní údržbou příslušných strojů včetně provedení dokončovacích prací a provádění běžných výpočtů.
Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k pravidlům BOZP a PO v rámci provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu.
Při ověřování kompetence Komunikace a výměna obrazových a textových podkladů při navrhování designu tiskovin a multimediálních programů ve spolupráci s grafickým studiem a zadavatelem zakázky má uchazeč možnost volby výběru kritérií d) a e) podle svého zaměření; při ověřování kompetence Projednávání změn a úprav grafického zpracování složitějších výtvarných řešení reklam se zákazníky má uchazeč možnost volby výběru kritérií a) a b).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby.
b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii a střední vzdělání s maturitní zkouškou + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
d) Vysokoškolské vzdělání ve studijním programu polygrafie, případně v graficky nebo multimediálně tvůrčím oboru vzdělání nebo ve studijním programu, jehož součástí je výuka polygrafie, + alespoň 5 let odborné praxe v provozu nebo na úseku zahrnujícího pracoviště s činnostmi v oblasti polygrafie, nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Polygrafické pracoviště zaměřené na předtiskovou výrobu (reprodukční oddělení) s následujícím vybavením:
- počítač řady PC, nebo počítač řady Mac
- skener pro digitalizaci odrazových a filmových předloh s rozlišením minimálně 2400 dpi
- zařízení kontrolního nátisku (analogové nebo digitální)
- denzitometr, spektrální fotometr (kolorimetr)
- barevná laserová tiskárna
- profesionální digitální zrcadlovka s širokým dynamickým rozsahem
- programy pro grafické zpracování a integraci obrazu a textu a programové vybavení pro přenos dat: Adobe Photoshop (min. verze CS7), Adobe Illustrator (min. verze CS7), Adobe InDesign (min. verze CS7) nebo QuarkXPress (min. verze 7), Adobe Acrobat Professional (min. verze 10)
- sady písmových fontů
- programové vybavení pro kontrolu a korekci vstupních dat
- programové vybavení pro tvorbu webových stránek, např.: Adobe Flash Professional (min. verze CS5)
- předpisy a normy používané v rámci systémového řízení kvality předtiskové přípravy
- ochranné pomůcky k zajištění bezpečnosti práce

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro polygrafii, média a informační služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22
Svaz polygrafických podnikatelů
Společnost tisku při ČVTS
Studio Najbrt, s. r. o.
Ondřej Žáček (OSVČ)